

PATAVII DITIO.

517

grassa, Padova la passa. Vrbs perpetuo amica sociæque Populi Romani, uti patet ex Livii libro xli. & Marci Tullii Philippicis, Colonia deducta multo meliore fuit conditione, quam aliæ Colonia: Nam Patavinis jus etiam suffragiorum datum legitur, tanquam Civibus Romanis. Capta direptaque cum aliis ab Attila Hunnorum Rege, annisque centum post a Langbardis, qui & igne cremarunt, cum Caroli Magni Principatu, partim sub Regibus cœpit esse *Italia*, Francisque Cæsaribus: partim sub Berengarijs: sui tandem juris quodam modo facta impetante Othone I. Prætozem ex suis creavit & Populi Præfectum. Duravit hæc Reipubl. forma usque ad *Fridericum I I*, cuius iussu auspiciisque Urbem occupavit *Aethiolinus Romaninus*: post quem Dominos habuit *Carriarienses, Scaligeros, Galeatios*, & circa annum ab Christo nato c i s c c c c i v *Venetos*: quibus adhuc patet, tanquam pia Mater, præ senio virium non satis compos, piæ filia (nam *Patavinorum Colonia, Venetia*) non tam imperio, quam ministerio regenda. *Patavium* Civitas antiquissima, flos & decus Urbium, quascumque tellus Itala continet, ΠΑΤΑΒΙΟΥ Pt. hodie *Padua*. Ptol. etiam alio loco *Batobium* nominatur. Nomen natum quidam putant a *Padi* vel *Paludum* vicinitate. sicque dictum quasi *Padavium*: nonnulli a *petendo*, quod avem Antenor, Urbis conditor, telo periverit: Incertis conjecturis. Condidisse memoratur Antenor Troia profugus. Sita est Vrbs loco fertili & plano: placidissima Cœli fruens temperie, summa Soli bonitate, Euganeorum Montium amœnitate, Alpium Marisque vicinitate beatissima. Perfluit eam Brenta amnis. Ambitus duplex hodie, olim triplex: Exterior sex millia ducentosque passus continet, cum v i Portis magnificis: Interior tria millia passuum altissimus, superne deambulacrum habens perpetuum. magnifica porro, splendida, rebus omnibus, quæ ad vitam necessariæ, adfluens: Silice strata: Fossis, Vallisque & Propugnaculis undique bene tuta: Aedificia habet Sacra, Profana, Publica; Privataque magnifica & sumtuosa, monasteria Virorum sunt xxi i i & xli x Virginum Collegia. Palatium ibi Henrici Imp. opus, in quo Ius dicitur: tota Italia nominatissimum, nullis fultum columnis, plumbo tectum. Curia insuper publici consilii, cum Porticu, columnis marmoreis fultula; Saxo constructa, plumbeis item laminis intecta. Fora maxima sunt v: Pontes xxxi i x, ex lapide, fornicati, supra Brentam. Porticus amplissima: Aream spaciosissimam: Nosocomia i i i: Xenodochia totidem. Est & Orphanotrophium. Domorum quatuor millia hodie suo ambitu complectitur. Incolæ summis præditi sunt ingenijs: ad arma, litteras, omniumque virtutum studia prompti. Nobilitarunt Patavium ortu suo Titus Livius, C. Valerius, Flaccus, L. Aruntius Stella, & innumerabiles alii. Academiam habet Patavium nobilem, quæ Natales suos debet Carolo Magno Imperatori, vel, ut alijs placet, Friderico I I: adolescentiam Urbano IV P. maturitatem inlustriissimæ Venetorum Reipublicæ. Videre ibidem est Bibliothecas varias, Græcis Latinisque libris abunde instructas: unam apud S. Joannem in Viridario: alteram, apud S. Iustinam: tertiam apud S. Antonium. Adeo vero Fluminibus irrigatur hæc Regio, ut maximo Incolarum commodo & utilitate, nullus agrestis vicus ultra v. pass. Millia a Flumine distet.

Vrbs & Opida.

Ttt iij

SEQUUNT